

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján
Szekszárd
Pf: 92
7101

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/838-0/2018</u>	
Érkezett: <u>2018 MÁJ 11.</u> <u>kezelésben</u>	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>5</u> db	<u>41</u>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[redacted] Indítványozó csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőként Dr. Töröcsik Attila ügyvéd (6721 Szeged, Lengyel utca 13.) – a [redacted] alperes JHÁT-JF/4488/2 (2016) iktatószámú határozata, a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.045/2017/4 számú ítélete, valamint a Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4 számú ítélete kapcsán az alábbi

alkotmányjogi panaszt és végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet

terjeszti elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4 számú ítéletének, a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.045/2017/4 ügyiratszámú ítéletének, valamint a Miniszterelnökséget vezető Miniszter JHÁT-JF/4488/2 (2016) iktatószámú alperesi határozatának alaptörvény-ellenességét, és kérjük, hogy azokat az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 43. § (1) és (4) bekezdései alapján semmisítse meg.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a nevezett határozatok végrehajtását nem függesztené fel, annyiban indítványozzuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság függesse fel azok végrehajtását.

Indítványunk indokolásául az alábbiakat adjuk elő:

I. Tényállás

1./ A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Közvetlen Támogatások Igazgatósága a 2010. május 10-én kelt 168/1701/36/10/2009. számú határozatával a felperes támogatási kérelmének helyt adott, azzal, hogy a 4. évre vállalt EÜME 13,92.

A működtetési időszak 1-5 évre lebontva 2011-2015. volt. A fenti határozat **2010. május 25-én jogerőre emelkedett.**

DR. TÖRÖCSIK ATTILA
6721 Szeged, Lengyel u. 13.
Adószám: 1530451-29
B.sz.: 104251132233314000000000

2./ A felperes 2010. október 28-án kifizetési kérelmet nyújtott be az elsőfokú hatósághoz, mely kérelemnek az elsőfokú hatóság a 2010. november 19-én kelt 168/1701/36/14/2009. számú határozatával helyt adott, és 9.735.120,- Ft támogatási összeget állapított meg.

Az indokolás hivatkozott az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2009., évtől nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 113/2009. (VIII.29.) FVM rendelet (továbbiakban: Jogcímrendelet) 3. § (3) bekezdésére és 8. § (1) bekezdésére azzal, hogy a támogatási összeg 90 %-a egy összegben, forintban került kifizetésre.

3./ A felperes a fennmaradó 10% vonatkozásában 2016. március 31-én nyújtotta be a kifizetési kérelmét.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a **2016. augusztus 16-án** kelt 168/1701/36/33/2009. számú határozatával e kifizetési kérelmet elutasította, és kötelezte a felperest 9.735.120,- Ft, azaz kilencmillió-hétszázharmincötezer-százhusz forint összeg jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésére.

Az elsőfokú hatóság határozatának e rendelkező részét szó szerint idézzük:

„A kifizetési kérelmet elutasítom.

Egyúttal a támogatási jogosultságát megszüntetem, valamint a jogosulatlanul igénybe vett támogatás megállapítása alapján 9.735.120,- Ft, azaz kilencmillió-hétszázharmincötezer-százhusz forint jogosulatlanul igénybevett támogatás visszafizetésére kötelezem, amelyet a határozatom jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (továbbiakban: Hivatal) Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00287560-00000141 számú EMVA beszédési lebonyolítási számlájára történő átutalással köteles teljesíteni.”

Az elsőfokú hatóság tehát olyan határozatot hozott, melyben egyrészt jogszabályellenesen és anyagi jogi határidőt sértve megszüntette a támogatási jogosultságot, másfelől megállapította, hogy a 9.735.120,- Ft összeg jogosulatlanul igénybevett támogatásnak minősül, harmadrészt pedig e jogosulatlanul igénybevett támogatás visszafizetésére kötelezte a felperest.

Hangsúlyozzuk, hogy az elsőfokú hatóság e határozatával egyértelműen, a magyar nyelv általános szabályai alapján azt állapította meg, hogy a felperes részéről az intézkedésben (támogatás kifizetése) való részvétel jogosulatlan volt.

4./ Az elsőfokú hatóság határozatának indokolása tartalmazta, hogy a felperes nem érte el a jóváhagyott támogatási kérelemben a 4. évre vállalt EUME értéket, így nem felelt meg a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés f-g./ pontjának és a 8. § (3) bekezdésének.

A kifizetési kérelem kapcsán vizsgált év a működtetési időszak 5. éve volt, így az elsőfokú hatóság álláspontja szerint nem teljesült a Jogcímrendelet 9. § (11) és (12) bekezdése, erre tekintettel a Jogcímrendelet 9. § (9) bekezdésében foglalt jogkövetkezményt kellett alkalmazni (csak a 10 %-ra irányuló kifizetési kérelmet nem lehetett elutasítani).

Hivatkozott az elsőfokú hatóság a mezőgazdasági, agrár- vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. tv. (továbbiakban: Etv.) 69. § (1) bekezdés e./ pontjára.

DR. TÖRÖCSKAI...
6721 Székely...
Adószám: 58045835-1-25
B.sz.: 10102512-15225331

5./ Az elsőfokú hatóság határozatával szemben a felperes fellebbezést nyújtott be, mely fellebbezés az alperes a 2016. november 23-án kelt JHÁT-JF/4488/2. (2016) számú határozatával elutasított és az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Az alperesi határozat indokolása rögzítette, hogy a felperes a támogatási határozat kézhezvételét követő 5. naptári évben (2015.) sem teljesítette a 4. évre vállalt üzemméretet, ekként alkalmazni kellett a Jogcímrendelet 9. § (9) bekezdését.

Az alperes szerint a működtetési időszak tartalmát 2011. évtől kellett számítani, a felperes legkésőbb 2016. március 1-31. között nyújthatott be kifizetési kérelmet a megítélt támogatási összeg 10 %-ára (Jogcímrendelet 8. § (3) bekezdés).

Az alperesi határozat a felperesi kötelezés kapcsán hivatkozott a Jogcímrendelet 9. § (9) bekezdésén túlmenően az Etv. 69. § (1) bekezdés e./ pontjára.

6./ A nevezett határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetet nyújtottunk be a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, melyben kértük az alperesi határozat hatályon kívül helyezését az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 2. oldal 13. bekezdése megalapozatlanul és okiratellenesen rögzíti, hogy a felperesi kereset bármiképp is irányult volna az elsőfokú közigazgatási szerv új eljárásra kötelezésére.

Mind a kereseti kérelmünkben, mind pedig a felülvizsgálati eljárás során hangsúlyoztuk, hogy mind az alperesi határozat, mind pedig az elsőfokú közigazgatási szerv határozata oly mértékben jogszabálysértő és megalapozatlan, hogy **új eljárás lefolytatására kötelezés nélküli hatályon kívül helyezésének van helye.**

Nyilatkozunk, hogy a perben egyetlen alkalommal sem kértük az elsőfokú közigazgatási szerv új eljárásra kötelezését, melyet jelen indítványunk számunka kedvező elbírálása esetére sem kérünk, tekintve, hogy a határozatok megsemmisítése – új eljárás lefolytatására kötelezés nélkül is – orvosolja a felmerült alaptörvény-ellenességet.

7./ Kereseti kérelmünkben hivatkoztunk az 1/2011. (V.09.) KK véleményre, annak kiemelése mellett, hogy az alperes eljárási jogszabálysértést vétett. Ezzel összefüggésben hivatkoztunk a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdés c./ pontjára. Sérelmeztük, hogy az alperesi határozat nem rögzítette az ügy tárgyának megjelölését, csupán a kifizetési kérelem elutasítását tárgyalta, az ügyfél jogosulatlanra minősítését, illetve a támogatási összeg visszafizetésére kötelezését azonban nem.

Anyagi jogszabálysértésként hivatkoztunk az Etv. 57. § (2)-(3) bekezdésének, illetve 69. § (8) bekezdésének sérelmére. Az utóbbi törvényhelyben rögzített **5 éves elévülés** kapcsán kifejezetten hangsúlyoztuk, hogy a támogatási határozat jogerőre emelkedésétől nem 5, hanem 6 év és 3 hónap telt el, azaz az alperesnek, illetve az elsőfokú hatóságnak nem lett volna lehetősége arra, hogy kötelezze felperest az összeg visszafizetésére.

Az elsőfokú peres eljárásban hangsúlyoztuk, hogy az alperes anyagi jogi határidőt mulasztott, így érdemi döntést az ügyben – törvény erejénél fogva, ex lege – nem hozhatott.

8./ A közigazgatási per során benyújtott beadványunkban az Etv. 69. § (8) bekezdés értelmezése kapcsán csatoltuk Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

8.K.27.946/2016/7., illetve a Kúria Kfv.35.616/2015/4. sorszámú jogerős döntéseit. E döntések alapjául szolgáló tényállás, valamint az abban foglalt jogi megállapítások egybecsengenek jelen ügy tárgyával, így álláspontunk szerint vitán felül irányadóak kellett volna legyenek az elsőfokú bíróság részére.

Ehhez képest az elsőfokú bíróság irreleváns és okiratellenes érveléssel figyelmen kívül hagyta azokat.

9./ A fenti tényállás kapcsán az elsőfokú bíróság a felperesi kereseti kérelmet elutasította és lényegét tekintve megállapította, hogy mind az alperes, mind pedig az elsőfokú közigazgatási szerv jogilag és tartalmilag helyes és megalapozott döntést hozott.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.045/2017/4 számú jogerős ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztettünk elő, mely eljárás Kfv.IV.35.437/2017 ügyszám alatt volt folyamatban a Kúria előtt.

A Kúria az eljárásának eredményeképp hozott 4. számú ítéletével a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.045/2017/4 számú ítéletét hatályában fenntartotta és kötelezte a felperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 70 000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. A Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4. számú ítéletét teljes terjedelemben csatoljuk, így indítványunk terjengősségének elkerülése érdekében eltekintünk annak szó szerinti idézésétől.

A Kúria döntésének elvi tartalma az, hogy a támogatási kérelemben vállalt üzemméret nem teljesülése a jogosultságot megállapító határozatot nem érinti, így arra nem vonatkozik a 2007. évi XVII. törvény 69. § (8) bekezdése szerinti öt éves elévülési idő.

A Kúria tehát egy olyan közigazgatási határozatot helybenhagyó Bírósági ítéletet tartott fenn hatályában, mely szerint egy Törvényben meghatározott és irányadó elévülési idő azért nem alkalmazható és azért nem vezet a hatóság szankcionálási jogának bíróság előtti érvényesítésének elenyészéséhez, mert egy, a jogszabályi hierarchiában alacsonyabb rendű jogszabály (FVM rendelet) attól eltérő szabályozást tartalmaz.

10./ Álláspontunk szerint a tárgyi határozatok, valamint az azokat hatályában fenntartó Kúriai ítélet súlyosan alaptörvény-ellenes, az eljárás és ítélező bíróságok a bizonyítékok egybevetése és értékelése során logikai hibát követettek el, valamint az iratellenes mérlegelésük kirívóan okszerűtlen és iratellenes. A Kúria az ügyre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem megfelelően alkalmazta, azokból téves jogi következtetést vont le.

Jelen indítványunk benyújtásának fő és lényegi indoka az, hogy a Kúria egy egyértelműen, törvényben rögzített elévülési határidőt minden releváns és okszerű magyarázat nélkül figyelmen kívül hagyott az Indítványozó sérelmére. Amennyiben a Kúria az egyértelműen megfogalmazott, kötelező jogszabályt alkalmazza, a tárgyi nyilvánvalóan jogszabálysértő és alaptörvény-ellenes ítélet nem születhetett volna meg.

Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a Kúria egy kógens jogszabályt, mely vitathatatlanul 5 éves elévülési időt állapít meg, minden érdemi indokolás nélkül figyelmen kívül hagy.

A Kúria ítéletének hatályában fenntartása azzal a következménnyel járna, hogy Magyarország jogkövető állampolgárainak azzal kellene szembenéznük, hogy egy demokratikusan működő állam legfelsőbb ítélkezési fóruma megengedheti magának azt, hogy egy törvény rendelkezéseit figyelmen kívül hagyja.

Tudomással bírunk arról, hogy a Kúria egyik kiemelt feladata a jogalkalmazás egységesítése. E feladat azonban nem nyilvánulhat meg akként, hogy a hatóságok szankcionálásának mindenek felett álló elősegítése érdekében a Kúria semmibe veszi a törvényeket és azok fölé helyezi magát. Erre egy olyan demokratikus jogállamban, mint amilyen hazánk is, a Kúriának nincs lehetősége.

11./ A fent előadottak alapján nyilatkozunk, hogy az Indítványozó valamennyi jogorvoslati lehetőségét kimerítette, ugyanis az elsőfokú közigazgatási határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő, a másodfokú közigazgatási hatóság határozatával szemben bírósági felülvizsgálati eljárást kezdeményezett, majd pedig az elsőfokú bíróság ítéletével szemben Kúriai felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

Az Indítványozónak az alkotmányjogi panasz előterjesztésén túlmenően nincs egyéb lehetősége a Kúria alaptörvény-ellenes határozatának megsemmisítésére.

Nyilatkozunk, hogy az ügyben Kúriai felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, perújítást nem kezdeményeztünk.

12./ Nyilatkozunk, hogy a jelen alkotmányjogi panaszunk alapjául szolgáló Kfv.IV.35.437/2017/4. számú Kúriai ítéletet postai úton kapta kézhez a jogi képviselő 2018. március 28. napján.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos törvényi határidő megtartásra került.

13./ Álláspontunk szerint a Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenes, megalapozatlan és jogszabálysértő az alább kifejtett jogi indokolás alapján!

II. Jogi indokolás

14./ Álláspontunk szerint a Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4. számú ítélete sérti az Indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes hatósági ügyintézéshez való jogát; az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált azon alapjogát, miszerint joga van ahhoz, hogy a perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes módon bírálja el; illetve figyelmen kívül hagyja az Alaptörvény T) cikk (2) bekezdése szerinti jogszabályi hierarchiának megtartásához és betartásához fűződő bírói jogalkalmazói kötelezettséget.

Tudomásul vesszük, hogy jelen indítványunknak önmagában nem lehet tárgya azon eljárási szabálysértések halmaza, melyekre az alapulfekvő eljárásban már hivatkoztunk. Hangsúlyozzuk, hogy indítványunk tárgya és fő érve az, hogy a Kúria egy teljesen nyilvánvaló törvényi rendelkezéssel ellentétes döntést hozott, az Indítványozóra kedvező elévülési időt negligált azért, hogy a perben alperesként szereplő hatóság szankcionálási joga ne vesszen el.

Mégis úgy gondoljuk, hogy jelen indítványunkban helye van mindazon eljárási jogsértések megemlítésének, melyek az ügyben felmerültek. Ennek indokát abban látjuk, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése biztosítja mindenki számára, így az Indítványozó számára is a tisztességes hatósági ügyintézéshez való jogot. Álláspontunk szerint ebben az ügyben sérültek az Indítványozó alapjogai, eljárási és anyagi jogi jogosultságai is.

Nyilatkozunk, hogy jelen indítványunkban mind anyagi jogi, mind pedig eljárási szabálysértésekre utalunk.

Hivatkozunk a közigazgatási szervek határozatainak felülvizsgálatának egyes kérdéseiről szóló 1/2011. (V.9.) KK vélemény 2. pontjára, miszerint:

„A fél a közigazgatási szerv határozatának felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozva kérheti; keresetében anyagi és eljárási jogszabálysértésre hivatkozhat, és arra is, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték.”

Ugyanezen KK. vélemény nyolcadik bekezdés utolsó mondata az alábbiak szerint rendelkezik:

„E rendelkezésekkel összhangban megállapítható, hogy a közigazgatási perben az erre irányuló kereseti kérelem esetén nemcsak a másodfokú eljárás során megvalósult eljárási szabálysértések vizsgálhatók.”

A Kúria a Kfv.IV.35.437/2017/4. számú ítéletében az eljárási jogszabálysértésekre vonatkozó érveinket figyelmen kívül hagyta, sértve ezáltal az Indítványozót az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált tisztességes eljáráshoz való jogát.

A. Eljárási jogszabálysértés - Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme

15./ A Kúria határozata sérti a Ket. 72. § (1) bekezdés c) pontját, mely jogszabályhely az alábbiak szerint rendelkezik:

„A határozatnak - ha jogszabály további követelményt nem állapít meg - tartalmaznia kell (...) az ügy tárgyának megjelölését.”

Egyszerű szemrevételezéssel megállapítható, hogy az elsőfokú határozat tárgyaként csak a kifizetési kérelem elutasítása került feltüntetésre, holott ezen túlmenően a határozat rendelkezett a felperes jogosulatlanná minősítéséről, valamint a támogatási összeg visszafizetéséről.

Kiemeljük, hogy mind az elsőfokú bíróság, mind pedig a Kúria ezen érveinket teljes egészében figyelmen kívül hagyta, az ítélet indokolásában semmilyen szinten nem utal e kérelmünkre. Nyilatkozunk, hogy az ennek kapcsán a kereseti kérelmünkben foglalt jogi indokolást változatlan formában fenntartjuk.

Álláspontunk szerint a Kúria tárgyi ítélete sérti a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglalt alábbi rendelkezéseket:

„A bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.”

E jogszabályhely egyrészt egy döntési jogosultságot, másrészt pedig egy döntési kötelezettséget is ró az eljáró bíróságokra. Eszerint az elsőfokú bíróságnak a felperesi kereseti kérelmét annak valamennyi indokával együtt vizsgálnia kellett volna, melyet elmulasztott.

A. Anyagi jogszabálysértés – elévülés – Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme, XXIV. cikk (1) bekezdés sérelme, Alaptörvény R) cikk sérelme

13./ Az alperesi hatóság olyan határozatot hozott, melyben az alábbiakról rendelkezett:

- megszüntette a felperesi támogatási jogosultságot,
- megállapította, hogy a 9.735.120,- Ft összeg jogosulatlanul igénybevett támogatásnak minősül,
- e jogosulatlanul igénybevett támogatás visszafizetésére kötelezte a felperest.

Tette mindezt az alperesi hatóság akként, hogy **2010. évben** a felperes vonatkozásában a támogatási jogosultságot **már jogerősen megállapította**, valamint 9.735.120,- Ft összeg kifizetéséről határozott.

Az alperesi határozat sérti az Etv. 57. § (3) bekezdésében foglaltakat, mely jogszabályhely az alábbiak szerint rendelkezik:

*„Az (1) bekezdés szerinti, a döntés ügyfél terhére történő módosítására vagy visszavonására - közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában - **öt éven belül van lehetőség**, amennyiben az ügyfél az intézkedésben jogosulatlanul vett részt.”*

Az elévülés jogalapja körében hivatkozunk ugyanezen jogszabályhely 69. § (8) bekezdésében foglaltakra az alábbiak szerint:

*„Intézkedésben való **jogosulatlan részvétel megállapítására a jogosultságot megállapító határozat közlésétől számított **öt éven belül van lehetőség**.**”*

Álláspontunk szerint e jogszabályhelyek világosan, egyértelműen és félreérthetetlenül rögzítik, hogy a perbeli jogviszonyban mikor és hogyan következik be az elévülés.

Jelen indítványunk fő tárgya épp az, hogy az elsőfokú közigazgatási szerv a 2010. május 10-én kelt 168/1701/36/10/2009. számú határozatával megállapította, hogy a felperes jogosult a támogatás igénybevételére.

E határozat 2010. május 25. napján jogerőre emelkedett.

Hangsúlyozzuk, hogy a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal, mint elsőfokú hatóság 168/1701/36/33/2009 iktatószámú, 1803708803 iratazonosítójú határozatával egyértelműen, a magyar nyelv általános szabályai alapján azt is megállapította, hogy a felperes részéről az intézkedésben (támogatás kifizetése) való részvétel jogosulatlan volt.

A határozattal megállapított jogosultsággal ellentétes döntés meghozatalára az alperesnek az Etv. 69. § (8) bekezdése alapján a jogosultságot megállapító határozat közlésétől számított öt éven belül lett volna lehetősége. E jogvesztő határidőn belül az alperes az intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapítására vonatkozó döntést nem hozott, így a perbeli határozat meghozatalára sem jogosult.

DR. TÖRÖCSIK ATTILA
6721 Szeged, Magyar u. 13.
Adószám: 18043813-1-26
B.sz.: 10102322-15223151-09000000

14./ Azáltal, hogy az indítványunk tárgyát képező jogkérdésben az alperesi elsőfokú hatóság már a 2010. május 10-én kelt 168/1701/36/10/2009. számú határozatával állást foglalt, utólag – több, mint hat (6) év után – a perbeli határozatával nem volt jogosult ezen álláspontját módosítani.

Álláspontunk szerint az alperesi határozatból levezethető az, hogy az alperes egy jogerős határozat – 168/1701/36/10/2009. számú határozat – alaki és anyagi jogi kötőerejét kívánja – minden eljárási szabály figyelmen kívül hagyásával – negligálni azzal, hogy a jogszerűségét kívánja utólagosan vizsgálni. Anélkül, hogy hosszasan kifejténénk álláspontunkat a jogállamiságról, meg visszamenőleges hatályról, csak annyit szeretnénk rögzíteni, hogy a jogerő nem csak az ügyfelet, hanem a hatóságot is köti.

Nem gondoljuk, hogy hosszasan taglalnunk kellene, hogy mekkora jogbiztonsági érdek fűződik az Ügyfelek jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogainak védelméhez.

Nonszensz és kirívóan jogszabályellenes az elsőfokú bíróság ítéletének 5. oldal 5. bekezdés utolsó mondatának megállapítása, miszerint „*Amennyiben tehát alkalmazni kellene az Etv. 69. § (8) bekezdését, sem a felperest, sem más termelőt nem lehetne visszafizetésre kötelezni, amely nyilván nem egyezik meg a jogalkotó akaratával.*”

A jogalkotónak nyilvánvalóan nem az volt az akarata, hogy az alperesi hatóság az elévülési határidőt önkényesen túllépve határozhasson egy eljárásilag jogszabálysértő határozatban a felperesi jogosulatlaná minősítéséről.

Értelmezhetetlen, nonszensz és alaptörvényellenes a Kúria ítéletének (44) pontjában foglalt, elvi tartalmat rögzítő megállapítása, miszerint:

„A támogatási kérelemben vállalt üzemméret nem teljesülése a jogosultságot megállapító határozatot nem érinti, így arra nem vonatkozik a 2007. évi XVII. törvény 69. § (8) bekezdése szerinti öt éves elévülési idő.”

Álláspontunk szerint a Kúria értelmezte az Etv. 69. § (8) bekezdését, valamint a hozzá kapcsolódó jogalkotói szándékot.

A jogalkotó pontosan olyan ügyekre, mint amilyen a jelen ügy is, határozott meg 5 éves anyagi jog, tehát jogvesztő határidőt. A Kúria ítéletének hatályában fenntartása azt jelentené, hogy hazánkban valamennyi támogatást igénylőnek szembe kellene néznie azzal, hogy a számára támogatás-kifizetési jogosultságot jogerősen biztosító minősítést a hatóság bármikor, korlátozás nélkül visszavonhatja. E bírói álláspont helybenhagyása megítélésünk szerint annulálná a közigazgatási határozatok anyagi és alaki kötőerejéhez fűződő alapvető alkotmányos alapjogot.

Tisztában vagyunk azzal, hogy önmagában a jogbiztonságra történő hivatkozás nem alapoz meg alkotmányjogi panaszt, mégis úgy gondoljuk, hogy egy olyan védendő alapjogról van szó, melyet a Kúria határozata – ideértve a teljes hatósági eljárást, valamint az elsőfokú bíróság eljárását – súlyosan sért.

15./ A Kúria ítélete ellentmond mind a jogalkotói akaratnak, mind pedig a kialakult és egységes bírói gyakorlatnak is. A Kúria a Kfv.IV.35.156/2014/4 számú ítéletében az alábbi megállapítást teszi:

DR. TÖRÖCSIK ATTILA
6721 Szeged, Rákóczi u. 13.
Adószám: 15301543-1-20
B.sz.: 1010242-15224351-00000000

„A Kúria rámutat, hogy az Eljárási törvénybe foglalt elévülési határidőn belüli döntés kockázata az eljáró hatóságokat terheli. Nem hárítható át az ügyfélre annak terhe, hogy ha az elévülési idő – a hatóság nem jogszerű döntései miatt – eltelik.”

E döntés kapcsán az elsőfokú bíróság önmagának ellentmondó és hiányos érveléssel utasítja el a kúriai döntés alkalmazhatóságát:

„Jelen ügyben támogatási határozatot visszavonó döntést az elsőfokú hatóság nem hozott, következésképpen nem volt értékelhető az elévülésre vonatkozó felperesi kifogás.”

Az általunk hivatkozott ellentmondásra a Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4. számú ítélete sem adott érdemi választ.

Túl azon, hogy a bíróság saját korábbi ítéleti álláspontjának mond ellent (döntés visszavonása), megalapozatlanul hagyja figyelmen kívül a hivatkozott kúriai döntést. Indítványunk indokolatlan terjengősségének elkerülése érdekében csupán annyit jegyzünk meg, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben az elévülés nem kizárólag egy határozat visszavonásához kapcsolódik. Az Etv. 69. § (8) bekezdése az elévülés kapcsán visszavonásról még csak említést sem tesz.

16./ A Kúriai határozat alaptörvény-ellenes jellege kapcsán hivatkozunk a **4/2003. számú PJE határozat** alábbi rendelkezéseire:

„Hatályos jogunkban az anyagi jogi határidő számítására vonatkozó rendelkezések (fenti IV/2. pont) értelmében a határidő elmulasztásának vagy a késedelemnek a jogkövetkezményei a határidő utolsó napjának elteltével állnak be azzal, hogy ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le.

(...)

A bírói úton nem érvényesíthető követelések egy része (a Ptk. 204. §-ban leírt esetkör) "eredetileg" (vagyis keletkezésétől fogva) sem érvényesíthető bírói (a Ptk. megfogalmazásában: bírósági) úton, másik részük azonban bírói úton érvényesíthető, de az időmúlásra tekintettel a törvény az igényérvényesítést többé nem engedi meg.”

E Polgári Jogegységi Határozat is alátámasztja azt, hogy az alperes terhére róható időmúlásra tekintettel a perbeli alperesi határozat megalapozatlan és jogszábálysértő.

17./ Álláspontunk alátámasztásául hivatkozunk a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.946/2016/7 számú jogerős ítéletének alábbi megállapításaira:

„A bíróság utal arra, hogy az MVH eljárási törvény 69. § (8) bekezdésének második mondatának értelmezésével kapcsolatban a Kúria a Kfv. IV. 35615/2015/4. számú ítéletének indokolásában kimondta, hogy az MVH eljárási törvény 69. § (8) bekezdésének második mondata szerint az intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapítására a jogosultságot megállapító határozat közlésétől számított 5 éven belül van lehetőség.

Mivel a bíróság az MVH eljárási törvény 69. § (8) bekezdésének második mondata alapján megállapította, hogy a felülvizsgálni kért határozatok tekintetében az intézkedésben való jogosulatlan részvétel kimondására az elévülési idő elteltére figyelemmel nincs lehetőség, ezért a határozatokat a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú hatóság új eljárásra történő kötelezésének mellőzésével hatályon kívül helyezte.”

DR. TÖRÖCSIK ÁRKADÉLY
6721 Budapest, Magyarok u. 13.
Adószám: 15915833-1-20
B.sz. 10100012-15228331-00000000

A hivatkozott jogerős ítélet tényállása, illetve ténybeli és jogi helyzete jelen per tényállásával és ténybeli, jogi helyzetével teljesen azonos.

Álláspontunk szerint ez az azonosság a csatolt ítélet áttekintésével egyértelműen azonosítható és megállapítható, hogy a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megállapításai jelen ügyre is irányadóak.

18./ A Kúria ítéletének megalapozatlanságát, jogszabálysértő voltát és alaptörvény-ellenességét támasztja alá az ítélet (38) pontja, miszerint

„Intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapítására az Eljárási tv. 69. § (8) bekezdése alapján az ötéves jogvesztő határidőn túl nincs jogszerű lehetőség, de a felperes ügyében a hatóság nem azt állapította meg, hogy a felperes úgy vett volna részt a támogatásban, hogy annak jogszabályi feltételei már a kérelem benyújtásakor sem teljesültek. A megállapítás arra irányult, hogy a felperes jogosultságát azáltal veszítette el, hogy a támogatási kérelemben vállalt kötelezettségeit a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően nem teljesítette, melynek szankciója a már kifizetett támogatási összeg visszafizetése. Jelen ügyben ezért nem került sor a 21010. május 25-én jogerőre emelkedett támogatási határozat visszavonására az Eljárási tv. 57. § (3) bekezdése alapján.”

E Kúriai álláspont alátámasztja a szintén jogszabálysértő elsőfokú bírósági ítélet alábbi hivatkozását:

„A konkrét kérdés az, hogy a Jogcímrendelet 8. § (3) bekezdésén alapuló kifizetési kérelem elbírálása kapcsán figyelembe kell-e venni az Etv. 69. § (8) bekezdése szerinti 5 éves elévülést.”

Álláspontunk szerint alapjaiban téves a Kúria felvetése, ugyanis egy alacsonyabb szintű jogszabályhely (Jogcímrendelet) primátusát próbálja megállapítani egy – a jogszabályi hierarchiában feljebb álló – törvénnyel (Etv.) szemben.

E bírói megállapítás önmagában sérti a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény rendelkezéseit, valamint a hazai jogszabályi hierarchia régóta rögzült evidenciáit.

19./ E körben hivatkozunk a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény alábbi rendelkezéseire:

„4. § Ha egy tárgykört **törvény szabályoz, törvényben kell rendezni** az alapvető jogintézményeket és a szabályozási cél megvalósulásával összefüggő lényeges garanciákat.

5. § (3) A szabályozás tárgykörébe tartozó alapvető jogintézmények, jogok és kötelezettségek alapvető szabályainak megállapítására, a jogszabály egészének végrehajtására, valamint olyan tárgykör szabályozására, **amit a felhatalmazást adó jogszabály nem szabályoz, nem lehet felhatalmazást adni.**”

A jogforrási rendszer összhangja és a jogbiztonság érdekében a jogalkotásról szóló törvény pontosan meghatározta a különböző jogszabályok egymáshoz való viszonyát. Ennek megnyilvánulási formája a jogforrási hierarchia, vagyis a különböző jogszabályok alá-, fölérendeltsége. Ennek a fő szabálya az, hogy **alacsonyabb szintű jogszabály nem ütközhet magasabb szintű jogszabállyal. A felsőbb szintű jogszabállyal ellentétes alacsonyabb szintű jogszabály alkotmányosértő, tehát érvénytelen.**

Ebből következik, hogy minden olyan kérdésben, melyet az Etv., mint törvény és mint a Jogcímrendelethez képest a jogforrási hierarchiában magasabban elhelyezkedő jogforrás

rendez, e jogszabály rendelkezései irányadóak és a Jogcímrendelet rendelkezései figyelmen kívül hagyandóak.

Súlytalan és indokolatlan tehát annak vizsgálata, hogy a perbeli jogvitában az Etv. rendelkezései, avagy a Jogcímrendelet passzusai irányadóak. Azáltal, hogy a perbeli jogvitát érdemben eldöntő és az elévülést megalapozó jogszabályi rendelkezés az Etv. 69. § (8) bekezdésében megtalálható, a Jogcímrendelet bármikénti vizsgálata szükségtelen.

A Kúria ítélete ezáltal sérti álláspontunk szerint az Alaptörvény R) cikkét, miszerint az „Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

20./ Hivatkozunk arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikke az igazságszolgáltatással összefüggő jogok átfogó rendszerét biztosítja. E cikk tehát a bírósági eljárás olyan alkotmányos garanciáit biztosítja, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, a fair eljárás elve, a bírósághoz fordulás joga, a védelemhez való jog, a fegyverek egyenlősége, a nullum crimen sine lege és nulla poena sine lege elve, az ártatlanság vélelme vagy a jogorvoslathoz való jog, amelyek további részjogositványokra bonthatók.

Mindezek közül a tisztességes eljáráshoz való jog talán a legátfogóbb jog, amelynek nemzetközi irodalma is igen jelentős, köszönhetően a strasbourgi eseteknek is. A tisztességes eljáráshoz való jog ugyanis az emberi jogi egyezményekben is szerepel, úgymint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke vagy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya. A hatályos szabályozás azonban inkább az előbbihez közelít, ugyanis az igazságos jelző helyett a tisztességes-t használja, és tartalmazza az ésszerű időn belül történő elbírálás követelményét is.

Az Alaptörvény ugyan a tisztességes eljáráshoz való jogot az emberi jogi egyezményeknek és a korábbi Alkotmánynak is megfelelően deklarálja, ám az Alapjogi Chartának megfelelően külön cikkben rendelkezik a hatóságok tisztességes eljárásáról és a jogellenesen okozott kár megtérítésének kötelezettségéről. A Charta szerint ez a jog magába foglalja mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, az iratokat megismerje és az igazgatási szervek a döntéseket indokolják. Az elvek összefüggésben állnak a jó közigazgatás fogalmával, valamint a közigazgatási eljárásjog közös európai elveivel. Az ez utóbbival kapcsolatos követelmények az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 1977-ben megalkotott határozatában szerepeltek, amelyek között kifejezetten is megtalálható a közigazgatási szerv indokolási kötelezettsége.

A hatóság fogalmába tágabb értelemben minden jogalkalmazó szerv beletartozik, így a közigazgatási szervek mellett a bíróságok is. Ez utóbbiakra azonban elsősorban az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált fair eljárás elve vonatkozik, míg e cikk általánosan követendő a hatósági ügyekben eljáró közigazgatási szervek számára is. A cikkben foglalt elveket a fontosabb eljárási törvények eddig is alapvető szinten deklarálták, ám jelen szabállyal alkotmányos megerősítést nyertek.

Elvként érvényesül tehát a pártatlan és részrehajlás nélküli ügyintézés, amelynek megvalósítása szoros összefüggésben áll a jogegyenlőség, a diszkrimináció tilalma, valamint az emberi méltóság alkotmányos elveivel. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a hatóság ne alkalmazhatna megkülönböztetést, hanem csak azt az indokolatlan megkülönböztetést tiltja, ami az ügy elbírálása szempontjából lényegtelen körülményeken alapul, amely szempontok főként az adott ügytípusra vonatkozó anyagi jogszabályokból fakadnak. Mindez egyben a személyek egyenlő méltóságuként történő kezelését is jelenti.

A tisztességes ügyintézés követelménye nem csupán a jogszabályok megtartásával azonos, bár ez mindenképpen szükséges feltétele annak. A fair eljárás azonban ennél többet is jelent, az írott eljárási alapelvek megtartása mellett az olyan szabályokat, mint az udvarias ügyintézés, de szorosan összefügg ez a szabály az ésszerű időn belül történő döntés követelményével. A közigazgatási eljárások során az ügyintézési határidőt a jogszabályok állapítják meg. A tisztességes ügyintézés elve alapján azonban mindez nem azonos azzal, hogy a hatóságnak feltétlenül minden esetben meg kell várnia míg letelik a határidő, hiszen a jogszabály annak csak a véghatáridejét állapítja meg. Lényeges, hogy az eljárások ésszerű időtartamának kritériuma az, amely miatt a nemzetközi jogvédő szervezetek előtti ügyek többsége megindul. Követelmény a döntés indokolásának kötelezettsége is a hatóság oldaláról, hiszen az ügyfél a jól szerkesztett döntésből értesülhet a döntés okairól. Az indokolási kötelezettség pontos szabályait az eljárási törvények állapítják meg.

Álláspontunk szerint a Kúria határozata sérti a fent részletezett és ismertetett alapjogokat, ugyanis sérült az Indítványozónak a tisztességes hatósági ügyintézéshez való joga, illetve a tisztességes eljáráshoz való joga.

21./ A fent előadottak kiegészítéseként hivatkozunk arra is, hogy az alperes határozata, a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felülvizsgálni kért ítélete, valamint a Kúria ítélete sérti a Ket. 1. § (2) bekezdésében, valamint 50. § (6) bekezdésében foglaltakat is, mely jogszabályhelyek az alábbiak szerint rendelkeznek:

„1. § (2) bekezdés: A közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A hatóság ügyintézője jóhiszeműen, továbbá a jogszabály keretei között az ügyfél jogát és jogos - ideértve gazdasági - érdekét szem előtt tartva jár el.

A Ket. 50. § (6) bekezdése alapján a hatóság kötelessége, hogy a bizonyítékokat egyenként és összességében értékelje és csupán ezt követően az ezen alapuló meggyőződése szerint állapíthatja meg a tényállást.”

A fent előadottak alapján kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4 számú ítéletének, a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.045/2017/4 ügyiratszámú ítéletének, valamint a Miniszterelnökséget vezető Miniszter JHÁT-JF/4488/2 (2016) iktatószámú alperesi határozatának alaptörvény-ellenességét, és kérjük, hogy azokat az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 43. § (1) és (4) bekezdései alapján semmisítse meg.

III. Végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a nevezett határozatok végrehajtását nem függesztené fel, annyiban indítványozzuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság függesztesse fel azok végrehajtását.

Az elsőfokú határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmünk alátámasztásául előadjuk, hogy a támadott határozat végrehajtása a felperes részére helyre nem állítható sérelmet okozna, illetőleg végrehajtás elmaradása álláspontunk szerint semmiképp sem okoz súlyosabb károsodást, mint amilyen a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása járna.

Felperesnek, illetve családjának e perbeli beruházás az egyetlen jövedelemforrása. Amennyiben az alperes, a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságának, valamint a Kúria jogszabálysértő, alaptörvény-ellenes határozataiban foglalt visszafizetési kötelezettség terhelné felperest, annyiban e kötelezettség végképp ellehetetlenítené mind saját, mind pedig saját maga megélhetését.

Az indítványunk tárgyát képező határozat végrehajtása esetén felperesnek valamennyi vállalkozási, termelői tevékenységét meg kellene szüntetnie, valamennyi ingó, ingatlan és egyéb vagyonát értékesítenie kellene, mely mind saját, mind pedig családja teljes anyagi ellehetetlenüléséhez vezet.

Bejelentjük a Tisztelt Alkotmánybíróságnak, hogy a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.045/2017/4 ügyiratszámú ítélete Miniszterelnökség Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár JHÁT-JF/4488/2 (2016) iktatószámú határozatára vonatkozó kereseti kérelmünket utasította el, mely határozat a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 168/1701/36/33/2009 iktatószámú határozatát hagyta helyben.

Nyilatkozunk, hogy a Miniszterelnökség Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár JHÁT-JF/4488/2 (2016) iktatószámú határozatát 2016. december 05. napján, míg a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.045/2017/4 ügyiratszámú ítéletét 2017. május 08. napján, míg a Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4 számú ítéletét 2018. március 28. napján kaptuk kézhez.

Nyilatkozunk, hogy jelen indítványunkon illetéket nem rovunk le, tekintettel arra, hogy jelen eljárás az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés n) pontja alapján illetékmentes.

Indítványunkban foglaltaknak megfelelő intézkedésüket köszönjük!

Mellékletek:

- Ügyvédi meghatalmazás
- Kúria Kfv.IV.35.437/2017/4. számú ítélete

Kelt: S Z E G E D, 2018. év április hó 27. napján.

TISZTELETTEL:

Dr. Törőcsik Attila
ügyvéd